

SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ
Vakuutusosasto

VVV
24-10-2007

LAUSUNTO

17.10.2007

Dnro
STM/3130/2007
STM/3131/2007
STM/3133/2007

Vakuutusvalvontavirasto
Mikonkatu 8
PL 449
00101 HELSINKI

Viite: Lausuntopyyntöne 5.10.2007, Dnro 3/002/2007, 4/002/2007, 5/002/2007

Asia **LAUSUNTOPYYNTÖ**

Vakuutusvalvontaviraston määräyksistä/ohjeista eläkevakuutusta harjoittaville eläkesäätiöille ja eläkekassoille

Vakuutusvalvontaviraston määräyksistä/ohjeista kotimaisille vakuutusyhtiöille ja -yhdistyksille, kolmannen maan edustustoille ja lailla perustetuille eläkelaitoksille

Vakuutusvalvontaviraston määräyksistä/ohjeista kotimaisille työeläkevakuutusyhtiöille ja lailla perustetuille eläkelaitoksille

Vakuutusvalvontavirasto on viitekohdassa mainituilla lausuntopyynnöillään pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriön lausuntoa viraston asiakohdassa mainituista määräys- ja ohjemuutoksista.

Lausuntonaan ministeriö esittää seuraavaa.

Yleiset huomiot

Ministeriö kiinnittää Vakuutusvalvontaviraston huomiota siihen, että eduskunnassa on parhaillaan vireillä hallituksen esitys laiksi Eläketurvakeskuksesta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 53/2007 vp). Lisäksi eduskunnalle on viikolla 43 tarkoitus antaa hallituksen esitys laiksi valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain muuttamisesta sekä hallituksen esitys laiksi tapaturmavakuutuslain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi, jossa ehdotetaan muun muassa työntekijän eläkelain (TyEL) 168 §:n 2 momentin muuttamista. Mainituissa hallituksen esityksissä ehdotettujen muutosten on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2008 alusta lukuun ottamatta TyEL:n 168 §:n 2 momentin muutosta, jonka on tarkoitus tulla

Postiosoite: PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO
Käyntiosoite: Meritullinkatu 8

Puhelin: (09) 160 01
Telekopio: (09) 160 74126

voimaan jo 31.12.2007. Nämä muutokset on otettava huomioon viraston määräys/ohjekokoelmaa uudistettaessa.

Ministeriö kiinnittää Vakuutusvalvontaviraston huomiota myös siihen, että vuoden 2007 alusta lukien kaikki aikaisemmin voimassa olleet yksityisten alojen työeläkelait ja niiden nojalla annetut asetukset on korvattu uusilla laeilla ja niiden nojalla annetuilla asetuksilla. Myös nämä seikat tulisi ottaa huomioon Vakuutusvalvontaviraston määräyksiä/ohjeita uudistettaessa.

Sukupuolen käyttämisestä vakuutusmaksujen tai vakuutuksesta saatavien etuuksien laskennassa/riskiarvioinnissa esitettävät tiedot

Ministeriö kiinnittää viraston huomiota siihen, että toimiluvat myönnetään EU:n vakuutusdirektiivien 2002/83/EY ja 73/239/ETY mukaisesti luokittain tai luokkaryhmittäin. Direktiivin tarkoittamat vakuutusluokat on saatettu voimaan ministeriön asetuksella 858/1995. Ministeriö esittää edellä mainitusta syystä viraston harkittavaksi jos vakuutusluokkakohtaisuuteen perustuva riskiarviointi voisi tulla kyseeseen. Samassa vakuutusluokassa saattaa olla käytössä useampia laskuperusteita. Kun sääntelyssä käytetään termiä vakuutusluokkakohtaisuuteen perustuva riskiarviointi, tarkempi ohjeistus siitä mitä vakuutusluokkakohtaisuudella tarkoitetaan lienee tarpeellista, onko esimerkiksi eri laskuperuste erottelukriteeri.

Virastolle annettavasta selvityksestä on käytävä ilmi vaikuttaako sukupuoli vakuutuslajissa vakuutusmaksuihin ja/tai etuuksiin. Ministeriön käsityksen mukaan sukupuolen käyttö vakuutusmaksujen tai vakuutuksesta saatavien etuuksien laskennan ratiolla on että sukupuolella olisi merkitystä. Lisäksi vapaaehtoisissa vakuutuksissa vakuutusmaksujen ja vakuutuksesta saatavien etuuksien välillä on yleensä yhteys, koska kyse on perimmäisestään riskien hinnoittelusta. Esitetyn johdosta riskiarvioinnin olennainen kysymys lienee se millainen sukupuolen vaikutus on etuuksiin ja vakuutusmaksuihin. Ministeriö ehdottaa siksi viraston harkittavaksi, olisiko mainitun määräyksen 2 ja 3 kohtia mahdollista yhdistää tai stilisoida uudelleen.

Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen analyysi

Ministeriön tarkoituksena on 26.10.2007 antaa eduskunnalle hallituksen esitys tapaturmavakuutuslain muuttamisesta. Siinä ehdotetaan määriteltäväksi muun muassa niin sanotun pitkän latenssijaksen ammattitauti, jonka ilmetessä on kulunut vähintään viisi vuotta altistuksesta, joka on viimeksi voinut aiheuttaa ammattitaudin. Esityksessä ehdotetaan korvauskustannusten ja mainittujen tautien epäilystä aiheutuneiden tutkimuskulujen rahoituksen siirtämistä tapaturmavakuutuslain 60 b §:n mukaiseen jakojärjestelmään.

Jakojärjestelmään ehdotetaan siirrettäviksi myös Tapaturmavakuutuslaitosten liiton korvauskustannukset, jotka aiheutuvat vakuuttamattomista työtapaturmista ja korvauskustannukset, jotka liitto maksaa kansainvälisen sopimuksen mukaisena asuin- ja oleskelupaikan laitoksena. Nämä muutokset koskevat raportin 10 kohtaa. Hallituksen esitykseen sisältyy myös lainmuutos, joka velvoittaa yhtiön laatimaan maksuperusteet erikseen kullekin tapaturmavakuutuslain mukaiselle vakuutukselle.

Raportin 9 kohdassa tarkoitettaneen niin kutsuttua laastariveromaksua, joka on poistunut vuoden 2005 alusta voimaan tulleiden tapaturmavakuutuslain muutosten myötä (ns. tapaturma- ja liikennevakuutuksen täyskustannusvastuu; tapaturmavakuutuslaki 15 ja 15 a §).

Ministeriö pitää tarpeellisena, että asiasta pyydetään myös Tapaturmavakuutusliiton lausunto.

Määräykset/ohjeet eläkekassoille ja eläkesäätöille

Kohdan 1.2.3 neljännen kappaleen viimeinen lause on ministeriön käsityksen mukaan syytä muotoilla uudelleen, koska lauseesta puuttuu sana/sanoja.

Määräykset/ohjeet työeläkevakuutusyhtiöille ja lailla perustetuille eläkelaitoksille

Ministeriö kiinnittää viraston huomiota määräyksen kohtaan 1.1.9.2.7.1, joka koskee sijoitussidonnaisten vakuutusten osuuden erittelyä sijoitustoiminnan nettotuotoista. Vakuutusyhtiölain 10 luvun 4 d §:n mukaan sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat varat on arvostettava käypään arvoon. Katteena olevien varojen käyvän arvon muutosta vastaava määrä on merkittävä tuloslaskelmaan. Kun kyse on sijoitusomaisuuden arvонkorotuksista ja arvонkorotusten oikaisuisista nämä liittyvät vakuutusyhtiölain 10 luvun 4 c §:n 3 momentin mukaiseen hankintamenoperiaatteen soveltamiseen vakuutustoimialalla.

Ministeriön kannattaa sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien varojen arvomuutosten erittelyä muista sijoitustoiminnan tuotoista ja kuluista. Ministeriön käsityksen mukaan edellä mainitun kohdan mukainen erittely ei kuitenkaan avaa riittävästi sijoitussidonnaisten vakuutusten vaikutusta sijoitustoiminnan tuottoa ja kuluja kuvaaviin tuloslaskelman eriin. Ministeriö ehdottaa siksi viraston harkittavaksi erittelyn muuttamista joko siten että erittely esitettäisiin bruttomääräisenä, jonka jälkeen esitettäisiin sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien varojen tuloslaskelmaan merkityt positiiviset ja negatiiviset arvomuutokset tai vaihtoehtoisesti siten, että erittely koskisi vain sijoitussidonnaisia vakuutuksia. Jälkimmäisessä tapauksessa ministeriö ei pidä perusteltuna että termejä arvonkorotus ja arvonkorotuksen oikaisu käytetään yhteyksissä, joissa kyse on arvostamisesta käypään arvoon.

Ministeriö pitää sinällään myös mahdollisena kirjanpitoasetuksen 1339/1997 1 luvun 9 §:n mahdollistamaa menettelyä, jonka perusteella tuloslaskelmaan sisällytettäisiin erät, jotka kuvaavat sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien varojen arvomuutoksen vaikutusta sijoitustoiminnan tuottoihin ja kuluihin.

Apulaisosastopäällikkö,
hallitusneuvos

Vakuutusylitarkastaja

Tuulikki Haikarainen

Tom Strandström